

OBSAH

ÚVODEM	11
ANI LABUŤ ANI LŮNA	13
<i>William Wordsworth</i> : Z dopisu S. T. Coleridgeovi	14
Básně - Žluté narcisy	14
Preludium, Básně z let 1789-1805 - Lucie	15
<i>George Gordon Byron</i> : Hodiny zahálky - Paměť	15
Z příležitostných veršů - Psáno po přeplavání ze Sestu na Abydos	16
<i>John Keats</i> : Lamia a jiné básně - Sonet	16
Óda na řeckou urnu	17
La belle dame sans merci	18
<i>Percy Bysshe Shelley</i> : Z poznámek ke Královně Mab	19
Alastor - Věčná změna	19
Sebrané spisy - Óda na západní vítr	20
<i>Edgar Allan Poe</i> : A dream within a dream	22
Sen ve snu	22
<i>Alfred de Musset</i> : Zpověď dítěte svého věku	23
<i>Gérard de Nerval</i> : Chiméry - Sonet	27
Aurélie. Sen a život - Adriana	28
<i>Victor Hugo</i> : Paprsky a stíny - Jak v rybnících	29
Kontemplace - Zítřka, až celý kraj	29
<i>Friedrich Hölderlin</i> : Hyperion	30
Polovice života	30
Polovina života	30
<i>Novalis</i> : Heinrich von Ofterdingen - Tušení	31
<i>Heinrich Heine</i> : Kniha písní - Mládenec má rád děvče	33
Rve stromy podzimní víchř	33
List, který jsi mi psala	33
Romancero - Paní Starost	34
<i>Alexandr Sergejevič Puškin</i> : Z korespondence	34
Vzpomínání	34
Egyptské noci	35
Eugen Oněgin	36
<i>Michail Jurjevič Lermontov</i> : Z dopisu M. A. Lopuchinové	37
Můj démon	37
Sám a sám si vyjdu v noční tiši	38
<i>Walter Scott</i> : Waverley	38
<i>Josef Hora</i> : Byl to básník běsů (o K. H. Máchovi)	41
<i>Karel Hynek Mácha</i> : Ohlas písní národních - Ani labuť ani Lůna	41
Z temna lesa žežhulička	41

<i>Václav Mach: Akademické paměti</i>	41
<i>Karel Hynek Mácha: Znělky - Tichý jsem co harfa bezestrunná</i>	42
<i>Znělky mimo cyklus - Však ten zásvit</i>	43
<i>Máj</i>	43
<i>Obrazy ze života mého - Večer na Bezdězu</i>	45
<i>Marinka - Noc</i>	46
<i>Pouť krkonošská</i>	46
<i>V svět jsem vstoupil</i>	48
<i>Duše nesmrtelná</i>	49
<i>František Xaver Šalda: Mácha snivec a buřič</i>	50
<i>František Jaromír Rubeš: Pan amanuensis na venku</i>	51
<i>Josef Kajetán Tyl: Čí dítě jsem?</i>	55
<i>Tvrdohlavá žena</i>	55
<i>František Ladislav Čelakovský: Mudrosloví</i>	63
<i>Společná píseň</i>	64
<i>Karel Havlíček Borovský: Smíšené básně - Tys bratr náš</i>	65
<i>Epigramy</i>	66
<i>Politické písně - Ach, není tu, není</i>	67
<i>Fiala</i>	67
<i>Král Lávra</i>	68
<i>Karel Jaromír Erben: Prostonárodní české písně a říkadla - Zavedený ovčák</i>	71
<i>Nepozor</i>	71
<i>Boháč a chudák</i>	71
<i>Kytice - Holoubek</i>	73
<i>Jan Skácel: Hodina mezi psem a vlkem - Pocta Erbenovi</i>	74
<i>Božena Němcová: Obrazy z okolí domazlického</i>	75
<i>Babička</i>	77
<i>Jaroslav Seifert: Píseň o Viktorce</i>	79
<i>Božena Němcová: Pohorská vesnice</i>	80
<i>Slovenské pohádky a pověsti - Pecko sprostáček</i>	82
<i>Z korespondence</i>	83
V ŽIVOTA MOŘI	85
<i>Jan Neruda: Knihy veršů - Legenda o chudobě</i>	86
<i>Písně kosmické - Po nebi hvězdic je rozseto</i>	87
<i>Stárnoucí lidstvo čte ve hvězdách</i>	88
<i>Seděly záby v kaluži</i>	88
<i>Balady a romance - Romance helgolandská</i>	89
<i>Prosté motivy - Kde jsem se to octnul</i>	90
<i>Co vše mi vypráví ten les</i>	90
<i>Tak zvolna - tak smutně</i>	91
<i>Zpěvy páteční - Ve lví stopě</i>	91
<i>Kniha epigramů - Smutná bilance</i>	92
<i>Přání</i>	92
<i>Husí krev</i>	92
<i>Povídky malostranské - U tří lilí</i>	93
<i>Vítězslav Hálek: Černý prapor - V života moři</i>	94
<i>Mejrima a Husejn - A co člověk?</i>	95
<i>Večerní písně - Ty hvězdičky tam na nebi</i>	96
<i>A kdyby vše potěšení</i>	96
<i>Tak mnoho věcí na světě</i>	96

	Nedobře lidem bez zpěvu	96
	V přírodě - Vy světél zřídla hvězdnatá	97
	Tři hoši sedli si ve chládku	97
	Z Amorova deníku	97
<i>Karolína Světlá:</i>	Námluvy	98
	Lamač a jeho dítě	101
	Myšlenky a aforismy	102
<i>Jakub Arbes:</i>	Ukřižovaná	103
<i>Svatopluk Čech:</i>	Jitřní písně - Fráze	107
	Epigramy - Naše kritika	108
	Nové roztržení	108
	Lešetínský kovář	108
	Losos mého pradědečka	112
<i>Josef Václav Sládek:</i>	Básně - Neuměl bych zapomenou	112
	Sluncem a stínem - U bran štěstí	112
	Na prahu ráje - Pohádka	113
	Srdečník	113
	Selské písně a české znělky - Z osudu rukou	113
	Starosvětské písničky - Poutník	114
<i>Jaroslav Vrchlický:</i>	Poutí k Eldorádu - Co dělat z jara	114
	Píseň	114
	Cesta ořeším	115
	Moje sonáta - A povídali	115
	Dědictví Tantalovo - Soše Svobody v New Yorku II	115
	Soše Svobody v New Yorku III	116
	Nejvšednější motiv	116
	Kvítí Perdity - Filozofie lásky	117
<i>Julius Zeyer:</i>	Tři legendy o krucifixu - Samko Pták	117
	Jan Maria Plojhar	120

PŘÍTOMNOST MINULOSTI 123

<i>Stendhal:</i>	Kartouza parmská	124
	Z dopisu Balzacovi	127
<i>Honoré de Balzac:</i>	Gobseck	127
<i>Gustave Flaubert:</i>	Z myšlenek	128
	Paní Bovaryová	128
<i>Emile Zola:</i>	Zabiják	133
<i>Guy de Maupassant:</i>	Věno	134
<i>Henrik Ibsen:</i>	Nepřítel lidu	139
<i>Agnus Wilson:</i>	Svět Ch. Dickense	141
<i>Charles Dickens:</i>	Kronika Pickwickova klubu	142
<i>Herman Melville:</i>	Bílá velryba	146
<i>Nikolaj Vasiljevič Gogol:</i>	Mrtvé duše	149
<i>Ivan Sergejevič Turgeněv:</i>	Básně v próze - Spokojený člověk	149
<i>Bohumil Mathesius:</i>	O Dostojevském	150
<i>Fjodor Michajlovič Dostojevskij:</i>	Z dopisu N. N. Strachovovi	150
<i>Václav Černý:</i>	Dostojevskij a jeho Běsi	150
<i>Fjodor Michajlovič Dostojevskij:</i>	Běsi	151
<i>Lev Nikolajevič Tolstoj:</i>	Anna Kareninová	154
<i>Anton Pavlovič Čechov:</i>	Angrešt	158

<i>Václav Beneš Třebízský: Ze zapomenutých pamětí - U šachů</i>	163
<i>Alois Jirásek: Vojenské povídky - Mudrcové</i>	166
<i>Jaroslava Janáčková: Živé prameny</i>	167
<i>Alois Jirásek: Filozofská historie</i>	170
<i>Zikmund Winter: Mistr Kampanus</i>	171
<i>Karel Václav Rais: Zapadlí vlastenci</i>	176
<i>Josef Holeček: Naši</i>	180
<i>Teréza Nováková: Děti čistého živého</i>	182
<i>Karel Klostermann: Ze světa lesních samot</i>	183
<i>Ladislav Stroupežnický: Naši furianti</i>	186
<i>Gabriela Preissová: Gazdina roba</i>	191
<i>Marie Ebner von Eschenbachová: Mašláňova žena</i>	193
<i>Adalbert Stifter: Vesnička na pláni</i>	195
<i>Vilém Mrštík: Pohádka máje</i>	198
<i>Alois a Vilém Mrštíkové: Rok na vsi - Užirač krve</i>	202
<i>Josef Karel Šlejhar: Zátíší - Lakomec</i>	205
<i>Karel Matěj Čapek-Chod: Turbina</i>	208
<i>Ignát Herrmann: U snědeného krámu</i>	212
ROZKVETLÝ SMUTEK	217
<i>Charles Baudelaire: Ze zápisků</i>	218
<i>Květy zla - Vztahy</i>	218
<i>Zpěv podzimu</i>	219
<i>Semper aedem</i>	219
<i>Malé básně v próze - Cizinec</i>	220
<i>O jedné zrána</i>	221
<i>Anywhere out of the World</i>	221
<i>Edgar Poe, jeho život a dílo</i>	222
<i>Anatole France: O Verlainovi</i>	223
<i>Paul Verlaine: Moudrost - Naděje trpí se jak v chlévě stéblo slámy</i>	223
<i>Romance beze slov - Bělostný měsíc</i>	224
<i>Spleen</i>	224
<i>Dávno a nedávno - Umění básnické</i>	225
<i>Básně saturnské - Píseň podzimní</i>	225
<i>Arthur Rimbaud: Dopis Georgesu Izambardovi</i>	227
<i>Dílo - Mé tuláctví</i>	228
<i>Román</i>	229
<i>Iluminace - Dětství</i>	230
<i>Stéphane Mallarmé: Básně - Okna</i>	231
<i>Zjevení</i>	232
<i>Paul Verlaine: Prokletí básníci - Stéphane Mallarmé</i>	233
<i>Tristan Corbière: Žluté lásky - Ropucha</i>	233
<i>Hodiny</i>	234
<i>Joris Karl Huysmans: Mé nenávisti</i>	234
<i>Naruby</i>	235
<i>Oscar Wilde: Z paradoxů, maxim a aforismů</i>	236
<i>Obraz Doriana Graye</i>	237
<i>Konstantin Dmitrijevič Balmont: Pod severním nebem - Havraní křik</i>	239

<i>Valerij Jakovlevič Brjusov: Me eum esse - Co mám rád</i>	240
<i>Zinaida Nikolajevna Gippiusová: Sebrané verše - Nápis na knize</i>	240
<i>Josef Svatopluk Machar: Zde by měly kvést růže - Teta</i>	241
Confiteor II - Červencové jitro	244
V záři helénského slunce - Skytové	244
<i>Karel Hlaváček: Hrál kdosi na hoboj</i>	246
Mstivá kantiléna - Do pusté naší krajiny	246
Pozdě k ránu - Rozkvetlý smutek	247
<i>Jiří Karásek ze Lvovic: Zazděná okna - Jsem dítě Sodomy</i>	248
Gotická duše	249
<i>Otokar Březina: Tajemné dálky - Apostrofa podzimní</i>	251
Stavitelé chrámu - Doupata hadů	252
Větry od pólů - Příroda	252
Zpívala	253
<i>Antonín Sova: Soucit i vzdor - Je večer světlý</i>	254
Ještě jednou se vrátíme - Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy?	254
Ještě jednou se vrátíme	255
Květy intimních nálad - Květ narcisu	255
Rozjímání ranní a navečerní - Je třeba všemu smilování	256
<i>František Xaver Šalda: Boje o zítřek - Hrdinný zrak</i>	257
Žena v poezii a literatuře	258
<i>Růžena Svobodová: Přetížený klas</i>	261
Pokojný dům	264